

Kvalitativní výzkum (JSB 514 a JSB 575)

5 ECTS

(verze k 5. 10. 2023)

Mgr. Eva M. Hejzlarová, Ph.D. – eva.hejzlarova@fsv.cuni.cz

Kurs bude vyučován:

Ve čtvrtek 14:00-15:20 v aule C117

Bližší informace viz <https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=10166>

Anotace: Předmět se zaměří na specifika kvalitativního výzkumu, a to jak na sběr dat, tak na jejich vyhodnocení. Důraz bude s ohledem na zařazení předmětu v bakalářském studijním programu kladen na praktické využití těchto metod tak, aby studující byli schopni realizovat vlastní výzkum, ale i posoudit kvalitu výzkumu (např. v pozici úředníka zadávajícího výzkum či hodnotícího nabídky k výzkumu). Z metod sběru dat bude pozornost soustředěna zejména na rozhovor (prakticky) a dále na pozorování a výběr textů; z analytických metod bude probíráno otevřené kódování a kvalitativní obsahová analýza.

Cíle výuky:

1. Student/ka získá základní orientaci v oblasti sběru a analýzy dat v tzv. kvalitativní metodologii, a to s důrazem na využití v politologii a veřejné politice.
2. Student/ka získá zkušenosti ze sběru kvalitativních dat (aktivně z metody rozhovoru a rozhodnutí o datovém souboru, pasivně z dalších).
3. Student/ka získá zkušenosti z tzv. kvalitativní analýzy dat (aktivně z jedné vybrané metody, pasivně z dalších).

Podmínky pro splnění studijních povinností:

Aktivity kurzu jsou bodovány. V rámci kurzu je možné získat maximálně 100 bodů:

- **15** bodů za mini-testy v rámci přímé výuky, které budou čerpat z domácí přípravy
- **30** bodů za (domácí) úkoly (rozhovor: reflexe cizího rozhovoru – 5 bodů; vytvoření návodu a informovaného souhlasu – 5 bodů, pořízení rozhovoru a jeho přepis – 5 bodů, analýza rozhovoru – 5 bodů; tvorba vlastního výzkumného designu – 5 bodů; posouzení jiného výzkumného designu – 5 bodů)
- **55** bodů za závěrečný test (jeho předmětem bude a) napsat na zadané téma vlastní návrh výzkumného designu – 15 bodů, posoudit modelový příklad výzkumu – 15 bodů, napsat návod k rozhovoru na určité téma (zvolit vhodné výzkumné otázky, zvolit vhodné otázky do rozhovoru) – 10 bodů, znalostní test – 15 bodů)

Studijní povinnosti splní ti, kteří obdrží více než 50 bodů (včetně). Výsledná známka bude odrážet celkový počet bodů podle přehledu uvedeného níže.

90-100 A

80-89 B

70-79 C

60-69 D

50-59 E

49 a méně F

Orientační program kurzu

Termín	Témata	Minitest	„Dovednostní“ DÚ a jejich termíny
5. 10.	Uvedení do kurzu Základy výzkumu a specifika kvalitativního výzkumu		
12. 10.	Cíle a výzkumné otázky	ano	
19. 10.	Výzkumné designy a etika v kvalitativním výzkumu	ano	
26. 10.	Metody sběru dat	ano	
2. 11.	Rozhovory	ano	Vytvoření návodu k rozhovoru a informovaného souhlasu (do 7. 11.) Reflexe dvou cizích nahrávek rozhovoru (do 7. 11.)
9. 11.	Reflexe informovaných souhlasů a návodů k rozhovoru; reflexe dvou cizích nahrávek rozhovoru	ano	Pořízení a přepsání rozhovoru (do 21. 11.)
16. 11.	(„reading week“)		
23. 11. ONLINE!!!	Reflexe rozhovorů	ano	
30. 11.	Metody analýzy a ukázka kódování	ano	Analýza rozhovorů (do 12. 12.)
7. 12.	Návrh vlastního výzkumu, posouzení cizího výzkumu (bodované aktivity na hodině)	ano	
14. 12.	Reflexe analýzy	ano	
21. 12.	Interpretace a prezentace dat	ano	
4. 1.	<i>Test – 1. termín</i>		
18. 1.	<i>Test – 2. termín</i>		
29. 1.	<i>Test – 3. termín</i>		

Výzkumná a studijní etika a pravidla chování

Vzhledem k tradici univerzity a povaze vyučovaných předmětů je kladen velký důraz na etické a odpovědné jednání všech studentů a vzájemný respekt. Etické a odpovědné jednání je navíc základem práce analytika veřejné politiky, na které studium připravuje. Za výrazné porušení etiky se přitom považuje zejména: a) plagiátorství – tj. citace slov, dat či myšlenek bez přesného uvedení zdroje; b) manipulace s daty a informacemi (např. jejich úprava či arbitrární vytvoření); c) podvody jakéhokoli druhu. Diskuse nad jakýmkoli tématem mají být vždy vedeny korektně a věcně bez osobních invektiv a s respektem k dalším lidem v diskusi. Porušení pravidel (např. jakékoli případy plagiátorství) se bude striktně řešit dle disciplinárního řádu FSV UK (dostupný na <https://fsv.cuni.cz/pro-zamestnance/vnitri-predpisy/disciplinari-rad>).

Kontakt a konzultace

Na konzultaci se studující domlouvají prostřednictvím e-mailu eva.hejzlarova@fsv.cuni.cz; konzultace se typicky konají ve čtvrtek v čase 13:00-13:30.

Hlavním komunikačním prostředím je moodle – stránky kurzu lze nalézt na <https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=10166>. Bez přihlášení a aktivní účasti v tomto prostředí (odevzdávání úkolů, zpětná vazba) nelze kurz absolvovat.

Základní literatura

Drulák, P. a kol. (2008) Jak zkoumat politiku: Kvalitativní metodologie v politologii a mezinárodních vztazích. Praha: Portál.

Hendl, J. (2009) Kvalitativní výzkum. Praha: Portál. Ritchie, J., Lewis, J. (2003) Qualitative Research Practice. A Guide for Social Science Students and Researchers. London: SAGE.

Švaříček, R., Šedová, K. (2007) Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách: pravidla hry. Praha: Portál.

Doplňková literatura

Blaikie, N. (2007) Approaches to Social Enquiry. Polity Press.

Denzin, N. K. & Lincoln, Y. S. (Eds.). (2005). The Sage Handbook of Qualitative Research (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.

Marshall, C. & Rossman, G. B. (1998). Designing Qualitative Research. Thousand Oaks, CA: Sage.

Schreier, M. (2012) Qualitative Content Analysis in Practice. Thousand Oaks, CA: Sage.

Silverman, D. (2000) Doing Qualitative Research. A practical handbook. Thousand Oaks, CA: Sage.